

JAARGANG 12
NUMMER 23

LANDSCHAPS¹ KRANT

REGIONAAL
LANDSCHAP
RIVIERENLAND

ZOMEREN
IN EIGEN REGIO

RED
DE BIODIVERSITEIT

RIVIERKENNERS
AAN HET WOORD

NATUUR IN JE BUURT

AVONTURIEREN

L RIVIEREN
LAND REGIONAAL
LANDSCHAP

Prachtig wandelen in Pikhakendonk (Rijmenam)
Wandelgebied Rivierenland

ZOMEREN IN EIGEN REGIO

De voorbije maanden brachten we dicht bij huis door onder een stralend lentezonnetje. Zo (her)ontdekten we prachtige plekjes in Rivierenland. Ook de zomermaanden zijn ideaal om zonnige dagen te plukken en met volle teugen te genieten van het landschap. In deze landschapskrant geven we u alvast een voorproefje.

Onze regio onderscheidt zich met de rest van Vlaanderen door een wirwar aan rivieren, beken, waterplassen en kanalen. Deze vormen een handige leidraad voor heel wat uitstapjes of activiteiten. Mocht je niet weten waar te beginnen, dan wijzen onze **wandelknooppunten**, wandelroutes, landschapsbelevissen, trage wegen en **kinderwandelkaart** 'Samen op Pad' je graag de weg. Je kan deze makkelijk terugvinden via: www.rlr.be/recreatie

Om te kunnen genieten, moet er uiteraard ook geïnvesteerd worden. **Landschapszorg en natuurbehoud** zijn absoluut noodzakelijk voor een duurzame **streekontwikkeling**. Zo zorgt het team van Regionaal Landschap Rivierenland dat onze dichtbevolkte regio aantrekkelijk en (be)leefbaar blijft voor de vele bewoners en bezoekers. Ontdek onze werking via: www.rlr.be/projecten

TIP: Wil je onze nieuwste wandelroutes, landschapsweetjes en activiteiten op de voet volgen, schrijf je dan in voor onze maandelijkse nieuwsbrief of volg ons via [Facebook](#), [Instagram](#) en [Youtube](#).

#IKBENRIVIERENLANDER

Jouw blik op het landschap

Trek jij ook graag naar buiten om te proeven van het Rivierenlandschap? Post dan jouw foto's en filmpjes van landschapsontdekkingen, speels kronkelende waterlopen, curieuze kapelletjes en vreemde vogels met de hashtag **#ikbenrivierenlander**. Gekke bekkenselfies, grappige gezinsportretten en blote benen zijn toegestaan.

Familie Van De Pol op ontdekking
in speelbos Pasbrugbos (Sint-Katelijne-Waver)

Team Regionaal Landschap Rivierenland

RED DE BIODIVERSITEIT, SAMEN EN NU

Blauwborst op Lisdodde (Berlaar)

Biodiversiteit is een subtiel evenwicht tussen jou en al het leven op aarde. Van planten tot micro-organismen, van vissen tot zoogdieren, van zwaluw tot... mens. Al dit leven houdt elkaar in balans.

Onze manier van leven verstoort de biodiversiteit en dus ook de vruchten die we ervan plukken. De luchtkwaliteit gaat achteruit. Voedingsmiddelen worden schaarser en duurder. Nieuwe ziektes en epidemieën duiken op.

De voorbije 40 jaar verdwenen 60% wilde dieren.

Als we geen actie ondernemen voor biodiversiteit, zowel in België als wereldwijd, dan gaan we allemaal de dieperik in. Biodiversiteit redden is jezelf redden.

We kunnen deze tendens ombuigen door onze dagelijkse keuzes te veranderen. Ga naar www.samenvoorbiodiversiteit.be en lees wat jij kan doen!

HET LANDSCHAP ONDERHOUDEN

Regionaal Landschap Rivierenland zet zich in om de kwaliteit van het landschap te verbeteren en de soortendiversiteit in onze regio uit te breiden. We planten jaarlijks duizenden **streekeigen bomen en struiken** aan, herstellen en onderhouden kleine landschapselementen zoals **poelen, knotbomen, dreven** en **fruitboomgaarden**, renoveren **klein bouwkundig erfgoed** en zorgen voor meer **beleefbaar groen** in de open ruimte.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Streekeigen haag, heg of houtkant aanplanten
- Poel aanleggen of herstellen
- Onderhoud veteraanbomen en knotbomen
- Bebossen, speelnatuur, groen in de stad (enkel voor verenigingen & lokale besturen)
- Fruitboomgaard aanplanten
- Je tuin, terras of balkon vergroenen
- Ruigtekruiden en wilde bloemen inzaaien

Neem contact op met info@rlrl.be, 015/21 98 53
www.rlrl.be/zelf-aan-de-slag

Samen bekijken we hoe we jou kunnen helpen.

Dat kan gaan van louter advies, over een terreinbezoek, tot coördinatie en subsidiëring van de werken (indien de locatie geschikt is).

Opgelet! Heb je interesse in een aanplant (november-december 2020)? Dan bereikt jouw aanvraag ons best vóór augustus. Zo kunnen wij tijdig de nodige voorbereidingen treffen, een terreinbezoek inplannen en een beplantingsvoorstel opmaken.

1000 BOMEN, PLANT JIJ MEE?

WWW.RLRL.BE/1000BOMEN

9% van de ruimte in Vlaanderen bestaat uit tuinen. Ze hebben een enorm potentieel in de strijd tegen de klimaatverandering en achteruitgang van de biodiversiteit. Jouw tuin, klein of groot, kan een verschil maken voor natuur en klimaat! Daarom organiseren we samen met IGEAN een groepsaankoop inheemse hoogstam- en fruitbomen. Wij zorgen voor kwalitatief, streekeigen plantgoed aan een goede prijs.

Dijle, Zenne, overstromingsgebied Zennegat, Grote Vijver en Kanaal Leuven-Dijle nabij Mechelen

De rivier is vrij

Ze stroomt door vele gedachten verdwijnt en verschijnt in vele gedaanten

Van hoog naar laag van bron tot monding altijd onderweg

Seizoenen zoenen smachtend wachtend op haar terugkeer elke boom is verliefd

Waterparels samen onderweg naar een zee van tijd oneindigheid

-Bart Vermeylen-
Stuur jouw gedachten-
kronkels naar bart@rirl.be

RIVIEREN...

Rivierenland is van oudsher de woonplaats van **Nete, Dijle, Zenne, Rupel en Schelde**. Deze getijdenrivieren bepaalden met eb en vloed eeuwenlang het ritme van onze regio en verbonden letterlijk levens, gebruiken en materialen. Vandaag hebben we dit ritme deels onderbroken door dijken aan te leggen, wegen te asfalteren en dorpen te verstedelijken.

Toch voelen we ook vandaag de noodzaak om onze rivieren op te zoeken en deze opnieuw ruimte te geven. Het is hun aanwezigheid die nog steeds mee onze **streekidentiteit** bepaalt. **Wist je dat er nergens in België of zelfs in Europa zoveel zoetwatergetijderivieren op zo'n relatief kleine oppervlakte stromen?**

50 Rivierenlanders kregen de kans zich hierin te verdiepen. Ze bestudeerden de nieuwe overstromingsgebieden van het **SigmaPlan**, namen de **getijdennatuur** onder de loep en bezochten het **riverenergoed**. Benieuwd naar onze opleidingen en workshops? www.rirl.be/projecten/educatie

...KLEUREN ONS LANDSCHAP

Rivierkenners aan het woord

Ingrid was vanaf de eerste seconde enthousiast. "Water bezorgt me ongelofelijk veel energie! Vroeger was ik een fervent kajakster en zeilster. Vandaag verwonder ik me over eb en vloed, slikken en schorren en al die prachtige vogels die hier eten en een broedplek vinden. Rivierkenner heeft me geprikkeld om nog vaker de natuur en onze zoetwatergetijderivieren op te zoeken."

Gie is pas gepensioneerd en vult zijn vrije tijd met gidsen in de natuur, schilderen en fotograferen. "Ik koester onze tocht in het Verdrongen Land van Saefthinge waar we ons een weg baanden langs putten en kuilen, door modder en over greppeltjes. Ook de majestueuze abdij van Hemiksem heeft indruk gemaakt."

Marjolein woont zelf in de bocht waar Rupel, Dijle en Zenne samenvloeien en fietst elke dag via de rivieren naar haar werk in het Vrijbroekpark te Mechelen. "Ik zag onze thuisomgeving veranderen onder invloed van het Sigmaplan. De cursus Rivierkenner heeft me geleerd waarom al deze ingrepen noodzakelijk zijn en welke meerwaarde ze bieden voor mens en natuur."

HET SIGMAPLAN beschermt Vlaanderen tegen overstromingen door de Schelde en haar zijrivieren meer ruimte te geven. Tegelijkertijd krijgt ook zeldzame riviernatuur extra kansen en ontstaan er nieuwe mogelijkheden voor recreatie langs onze waterlopen.

www.sigmoplan.be/nl/verhalen/riviernatuur-is-goud-waard/

VINDT DE OTTER OPNIEUW EEN THUIS IN RIVIERENLAND?

De speelse otter duikt, na enkele decennia van afwezigheid, terug op in onze rivieren. Zijn komst wijst op een goede waterkwaliteit, een gezonde leefomgeving en veel vis.

Samen met o.a. WWF en het Agentschap voor Natuur en Bos, slaan we de handen in elkaar om meer natuurlijke verbindingen tussen de rivieralleen te creëren.

Nieuwsgierig naar de otter?

Breng dan een bezoekje aan het otterbeveiland en het museum in het Scheyvaertshof te Blaasveldbroek, Broekstraat, Willebroek.

Kenmerken:

- 1 tot 1,2m van snuit tot staartpunt
- 5-10 kg
- Zwemkampioen
- Viseter

NATUUR IN JE BUURT

Waar natuur is, zijn mensen liever, actiever en tevredener dan op plaatsen die kreunen onder een laag beton. Bovendien word je in een groene omgeving getraakteerd op gezondere lucht, minder lawaai en minder negatieve prikkels. Zelfs kleine beetjes natuur helpen om te ontspannen en stress en angst het hoofd te bieden.

Rivierenland vervult deze behoefte door samen met de Provincie Antwerpen, gemeenten, natuurverenigingen, scholen, zorginstellingen, landbouwers en buurtbewoners projecten uit te werken die de beleefbaarheid van onze open ruimte vergroten. Vorig jaar richtten we het 'Netwerk Natuur en Gezondheid' op om de brug tussen de natuur- en gezondheidssector te bouwen (www.netwerknatuurengezondheid.be).

Nieuwe buurtplek 't Werft (Heist-op-den-Berg)

TRAGE WEGEN

Als alternatieve paden voor niet-gemotoriseerd verkeer bieden trage wegen een ideale ontsnappingsroute om je rustig, milieuvriendelijk en veilig doorheen het landschap te bewegen.

De voorbije jaren brachten we de trage wegen van Duffel, Nijlen, Boom, Niel, Rumst, Schelle, Heist-op-den-Berg, Bonheiden, Lier en Hemiksem in kaart. Momenteel voeren we aanleg- en herstellingswerken uit waarbij we rekening houden met de landschappelijke inkleding en plaatsen we banken en bruggetjes.

Dit najaar starten we met de inventarisatie van trage wegen in Berlaar. Op 7 juli organiseren we er de **workshop 'Padvindders gezocht'**.

MEER INFO: www.tragewegen.be/in-mijn-buurt/trage-wegen
maximiliaan@rtrl.be; 0468 46 15 92

BORGERSTEINPARK, Iedereen denkt mee

In samenwerking met de gemeente Sint-Katelijne-Waver en ANB hertekenen we het park van Borgerstein. Dit park moet, met inheemse aanplantingen en aparte rust-, sport- en spelzones het kloppende groene hart worden van de dichtbebouwde wijk Pasbrug.

Op 12 september organiseren we een **kick-off evenement** voor iedereen die mee wil nadenken over de toekomst van het park.

Wie inspiratie wil, kan alvast een bezoekje brengen aan het Sint-Michielspark in Elzestraat, 't Werft in Heist-op-den-Berg, het park Bel-Air in Willebroek of het stadspark van Boom.

MEER INFO: maud@rtrl.be
0468 41 95 81

GROENE SCHOLEN, Enthousiaste leerlingen

Kinderen ontwikkelen mentaal en fysiek sneller wanneer ze regelmatig in een groene omgeving spelen. Ze zijn creatiever in hun spel, genieten meer van de speeltijd, maken minder ruzie en zijn rustiger in de les nadien. Daarom werken wij samen met scholen aan de ontharding en vergroening van speelplaatsen.

Vrije Basisschool De Ceder (Nijlen)

"We boeken het meeste succes wanneer we leerlingen en hun ouders betrekken bij het ontwerp en de aanplantingswerken."

MEER INFO: maud@rtrl.be
0468 41 95 81

LAVONTURIEREN IN RIVIERENLAND

SAMEN OP PAD - WEDSTRIJD

Wij zijn op zoek naar **getuigenissen** van kleine en grote avonturiers die op hun ontdekkingsreizen gekke dieren hebben gespot, vreemde voorwerpen vonden, een wandeling achterstevoren aflegden of een geheime boodschap verstopten.

Bezorg ons een leuke foto, een knotsgek filmpje, een schatkaart van boomschors of een spannend verhaal via **#vandaagamenoppad** of door een mail te sturen naar maud@rirl.be. De fijnste inzendingen belonen wij na de zomervakantie met een spectaculair 'Samen op Pad bushcraft avontuur'.

We breidden de **digitale wandelkaart** 'Samen op pad' uit met nieuwe kindvriendelijke tochten en speelplekken. Ontdek ze op: www.rirl.be/samen-op-pad

#vandaagamenoppad
© Tom Andries

Tip 1: Op onze website kan je diverse **themawandelingen** downloaden, waarbij je onderweg uitleg krijgt over het landschap, de fauna en flora en het erfgoed dat je passeert. (www.rirl.be/projecten/recreatie/wandelen/themawandelingen)

Tip 2: Onze **fietsroutes** Landschapsbelevissen banen zich een weg langs onze prachtige rivieralleen. (www.rirl.be/projecten/recreatie/landschapsbelevissen)

Tip 3: Verken al fietsend of al wandelend de **Mechelse groenblauwe rand** via: visit.mechelen.be/thematische-wandelroutes en visit.mechelen.be/thematische-fietsroutes

Tip 4: Met 'www.goedgeplukt.be' brengen wij eigenaars van hoogstamboomgaarden in contact met mensen die op zoek zijn naar plukvers fruit van eigen bodem.

WERKINGSGBIED RIVIERENLAND

WELKOM PUTTE

Sinds dit jaar maakt de gemeente Putte deel uit van Rivierenland. Putte ligt op de overgang van de Mechelse Groentestreek naar de Zuiderkempen en huisvest het hoogste punt van de provincie Antwerpen: Beerzelberg (51,60 m).

Aan alle inwoners van Putte, we kijken er naar uit om samen aan de slag te gaan en meer natuur te realiseren!

Vragen? info@rirl.be; 015 21 98 53

TE ONTDEKKEN PLEKKEN

Steenbakkerijergoed - Rupelstreek

Veerboot naar Klein-Willebroek

Akkervogels spotten - Wiekevorst

Kesselse Heide - Nijlen

Vallei van de Grote Nete - Berlaar

Zellaerkasteel - Bonheiden

Walenhoek - Niel

Barebeekvallei - Mechelen

Jutse plassen - Lier

Trollen in de Schorre - Boom

Yellow Brick Road - Rupelstreek

Roosendael - Sint-Katelijne-Waver

Meer informatie op www.rlrl.be/te-ontdekken-plekken

COLOFON

Deze landschapskrant is een uitgave van Regionaal Landschap Rivierenland vzw. Contactadres: Hallestraat 6, 2800 Mechelen, 015 21 98 53, info@rlrl.be, www.rlrl.be.

Verantwoordelijke uitgever: Ankatrinen Boulanger, coördinator RLRL vzw / redactie: Regionaal Landschap Rivierenland vzw / foto's: Toerisme Provincie Antwerpen, Mie De Backer, team RLRL, Vilda: Yves Adams, Lars Soerink / vormgeving: Regionaal Landschap Rivierenland, Made by design / Druk Moderna

Dankzij de financiële steun van: Provincie Antwerpen, Stad Mechelen, Stad Lier, gemeenten Niel, Boom, Rumst, Willebroek, Sint-Katelijne-Waver, Bonheiden, Berlaar, Nijlen, Heist-op-den-Berg, Duffel, Putte, Schelle en Hemiksem, Agentschap voor Natuur en Bos en Agentschap Onroerend Erfgoed.

www.facebook.com/rivierenland

www.instagram.com/regionaallandschaprivierenland

